

KOD UCZNIWA

--	--	--

Etap: wojewódzki

Data: 24 lutego 2011 r.

Czas pracy: 120 minut

Informacje dla ucznia:

1. Na stronie tytułowej w wyznaczonym miejscu wpisz swój kod ustalony przez komisję.
2. Sprawdź, czy arkusz konkursowy zawiera 8 stron i 12 zadań.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem. Nie używaj korektora.
5. W zadaniach zamkniętych podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D. Wybierz tylko jedną odpowiedź i zaznacz ją znakiem **X bezpośrednio na arkuszu**.
6. Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi, ale jeśli się pomylisz, błędne zaznaczenie otocz kółkiem **O** i zaznacz inną odpowiedź **X**.
7. Rozwiązania zadań otwartych zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.
8. Zapisy w BRUDNOPISIE nie podlegają ocenie. Powodzenia!

Liczba punktów możliwych do uzyskania – 50

Liczba punktów umożliwiających osiągnięcie tytułu laureata – 42

Wypełnia Komisja Konkursowa

Nr zadania	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	razem
Liczba punktów możliwa do zdobycia	10	1	1	1	3	5	1	1	1	1	2	23	50
Liczba punktów uzyskana przez uczestnika konkursu													

Podpisy przewodniczącego i członków komisji:

1. Przewodniczący -

.....

2. Członkowie -

.....

.....

1. Prawda czy fałsz? Zaznacz poprawną odpowiedź znakiem X. (0-10)

		Prawda	Fałsz
A.	Synonimem słowa <i>ugoda</i> jest <i>kompromis</i> .		
B.	Antonimem słowa <i>optymista</i> jest <i>pesymista</i> .		
C.	<i>Kakao, kiwi, jury</i> to rzeczowniki nieodmienne.		
D.	<i>Białogłowa</i> to archaizm oznaczający kobietę o siwych włosach.		
E.	<i>Mieć węża w kieszeni</i> oznacza być skąpym.		
F.	Znaczenia wyrazu <i>krasomówstwo</i> należy szukać w słowniku języka polskiego.		
G.	Czasownik odmienia się przez przypadki, liczby, rodzaje.		
H.	Spójniki są wyrazami niesamodzielnymi i nieodmiennymi.		
I.	Wypowiedzenie <i>Ten pomarańcz jest soczysty</i> jest poprawne.		
J.	Wśród zdań złożonych współrzędnie wyróżniamy: łączne, rozłączne, wynikowe i przeciwstawne.		

2. Co to jest apostrofa? (0-1)

- A. Zestawienie sprzecznych poglądów.
- B. Zniekształcenie gramatycznej budowy zdania, zmiana szyku wyrazów w zdaniu.
- C. Bezpośredni zwrot do adresata, np. przedmiotu, pojęcia abstrakcyjnego, osoby, bóstwa.
- D. Powtórzenie słów lub zestrojów słownych na początku każdego kolejnego wersu.

3. Synonimem słowa hiperbola jest (0-1)

- A. przerzutnia.
- B. przesadnia.
- C. epifora.
- D. porównanie.

4. Który ze związków wyrazowych jest oksymoronem? (0-1)

- A. ciekawa książka
- B. biały kruk
- C. czarne skrzydła
- D. prawdziwa sensacja

5. Do podanych rodzajów rymów dobierz ich opisy literowe. Wpisz literę z kolumny II obok nazwy rymu. (0-3)

I	II
1. rymy sąsiadujące -	A. aabb
2. rymy okalające -	B. abcb
3. rymy krzyżowe -	C. abab
	D. abba

Tekst I

Spotkanie z matką

Ona mi pierwsza pokazała księżyc
i pierwszy śnieg na świerkach,
i pierwszy deszcz.

Byłem wtedy mały jak muszelka,
a czarna suknia matki szumiała jak Morze Czarne.

Noc.

Dopala się nafta w lampce.
Lamentuje nad uchem komar.
Może to ty, matko, na niebie
jesteś tymi gwiazdami kilkoma?

Albo na jeziorze żagle białym?
Albo fala w brzegi pochyłe?
Może twoje dłonie posypały
mój manuskrypt gwiazdzistym pyłem?

A może jest południową godziną,
mazur pszczół w złotych sierpnia pokojach?
Wczoraj szpilkę znalazłem w trzcinach
od włosów. Czy to nie twoja? [...]

Konstanty Ildefons Gałczyński, *Spotkanie z matką*, [w:] *Poezje*, Lublin 1986.

Tekst I wykorzystaj do rozwiązania zadania 6.

6. Z tekstu I wypisz i nazwij pięć różnych środków stylistycznych: (0-5)

- a)
- b)
- c)
- d)
- e)

Tekst II

Ogrodnik

„Wszyscy więc ciałem i w sprawach naszych podlegamy diabłu i gościmy na świecie, którego on jest panem i bogiem. Dlatego pod jego władzą jest chleb, który jemy, napój, który pijemy, ubranie, które nosimy, nawet powietrze, i wszystko, czym żyjemy.”

Martin Luther, Komentarz do Galatów, rozdział 3

Adam i Ewa nie na to zostali stworzeni,
żeby kłaniać się księciu i władcy tej ziemi.

Inna, słoneczna, ziemia poza czasem trwała.
Im obojgu na wieczną szczęśliwość oddana.

Siwobrody ogrodnik drzew na niej doglądał.
Chociaż świat nic stał w blasku, tak jak tego żądał.

Na dni i wieki patrzył niby przez lunetę
Na całe swoje dzieło, tak dobrze zaczęte.

Które z winy poznania obrócić się miało
W nienasycenie duszy i ranliwe ciało.

Ostrzegł ich, ale wiedział, że to nie pomoże.
Bo już byli gotowi i tak jakby w drodze.

Niewidoczny w listowiu, dumął, zasmucony.
Widział ognie i mosty, okręty i domy.

Samolot w nocnym niebie migający iskrą.
Łoża z baldachimami i pobojuwisko.

O biedne moje dzieci, więc tak się wam spieszy
Do piachu, w którym czaszka żółte zęby szczyrzy?

Do zamykania bioder w majtki, krynoliny,
Do odkrywania ciągów skutku i przyczyny?

Oto zbliża się wróg mój i zaraz wam powie:
Spróbujcie, a staniecie się jako bogowie.

Lokaje samolubnej miłości i zbrodni,
I zaiste bogowie, tylko że ułomni.

Nieszczęsne moje dzieci, jaka długa droga,
Nim zrujnowany ogród zakwitnie od nowa,

I lipową aleją wróćcie przed ganek.
Gdzie na rabatkach pachną szalwia i tymianek.

I czy było konieczne nurzać się w otchłani,
Systemata układać, zamiast mieszkać w baśni.
Nad którą nieustanna jest moja opieka?
Bo prawdę mówi Pismo, że mam twarz człowieka.

Czesław Miłosz, *Ogrodnik*, [w:] *To*, Kraków 2000.

Tekst II wykorzystaj do rozwiązania zadań od 7. do 12.

- 7. Słowa M. Luthera zamieszczone przed tekstem wiersza to (0-1)**
A. podtytuł.
B. motto.
C. aluzja.
D. peryfrazą.

- 8. Wiersz jest parafrazą przypowieści o rajach utraconych. Analizując wymowę wiersza, wyjaśnij, czym jest parafraza. (0-1)**

.....
.....
.....

- 9. Stwórca został przedstawiony jako istota wszechwiedząca. Zacytuj odpowiedni fragment wiersza, który potwierdza tę tezę. (0-1)**

.....
.....

- 10. Uzasadnij, dlaczego Adam i Ewa są bohaterami tragicznymi. (0-1)**

.....
.....
.....
.....

- 11. Przywołując obraz lipowej alei, Miłosz nawiązuje do znanego utworu. Podaj jego autora i tytuł. (0-2)**

.....
.....
.....

- 12. Wiersz Czesława Miłosza nawiązuje do biblijnego motywu z Księgi Rodzaju. Biorąc pod uwagę ten kontekst, dokonaj analizy i interpretacji utworu, zwracając szczególną uwagę na obrazy Boga i człowieka wpisane w tekst. Twoja praca nie może być krótsza niż połowa wyznaczonego miejsca. (0-23)**

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

A series of 30 horizontal dotted lines for writing.

A series of horizontal dotted lines spanning the width of the page, intended for writing.

BRUDNOPIS

A series of horizontal dotted lines for writing.

MODEL ODPOWIEDZI
ETAP WOJEWÓDZKI

3. Przyznajemy 1 pkt za każdą poprawną odpowiedź.

		Prawda	Falsz
A.	Synonimem słowa <i>ugoda</i> jest <i>kompromis</i> .	X	
B.	Antonimem słowa <i>optymista</i> jest <i>pesymista</i> .	X	
C.	<i>Kakao, kiwi, jury</i> to rzeczowniki nieodmienne.	X	
D.	<i>Białogłowa</i> to archaizm oznaczający kobietę o siwych włosach.		X
E.	<i>Mieć węża w kieszeni</i> oznacza być skąpym.	X	
F.	Znaczenia wyrazu <i>krasomówstwo</i> należy szukać w słowniku języka polskiego.	X	
G.	Czasownik odmienia się przez przypadki, liczby, rodzaje.		X
H.	Spójniki są wyrazami niesamodzielnymi i nieodmiennymi.	X	
I.	Wypowiedzenie <i>Ten pomarańcz jest soczysty</i> jest poprawne.		X
J.	Wśród zdań złożonych współrzędnie wyróżniamy: łączne, rozłączne, wynikowe i przeciwstawne.	X	

Nr zadania	Poprawna odpowiedź	Zasady przyznawania punktów
2	C	0-1
3	B	0-1
4	B	0-1
5	rymy sąsiadujące - A. aabb rymy okalające - D. abba rymy krzyżowe - C. abab	0-3 Przyznajemy po 1 p. za każdą poprawną odpowiedź
6	np. powtórzenie słów <i>i pierwszy</i> na początku 2. i 3. wersu – anafora, <i>mały jak muszelka</i> - porównanie, <i>gwiazdzistym pyłem</i> – epitet, <i>Może to ty, matko, na niebie</i> <i>jesteś tymi gwiazdami kilkoma?</i> - pytanie retoryczne, <i>suknia matki szumiała</i> - metafora, <i>Lamentuje nad uchem komar.</i> - uosobienie, <i>muszelka</i> - zdrobnienie,	0-5 Przyznajemy po 1 p. za wypisanie i nazwanie każdego środka stylistycznego. Uwaga! Nie przyznajemy punktów za powtórzenie tego samego środka stylistycznego.
7	B	0-1

8	np. Swobodna przeróbka utworu literackiego dokonana przez innego autora, polegająca na rozwinięciu lub przekształceniu motywów pochodzących z pierwowzoru poprzez umieszczenie ich np. w innym kontekście, ale przy równoczesnym zachowaniu licznych podobieństw, które wyraźnie wskazują na źródło.	0-1 Przyznajemy punkt za poprawne wyjaśnienie pojęcia.
9	„Na dni i wieki patrzył niby przez lunetę Na całe swoje dzieło, tak dobrze zaczęte” i/lub „Widział ognie i mosty, okręty i domy. Samolot w nocnym niebie migający iskrą. Łoża z baldachimami i pobojuwisko”.	0-1 Przyznajemy punkt za wskazanie odpowiedniego cytatu
10	np. Adam i Ewa są <i>bohaterami tragicznymi</i> , ponieważ, dokonując niewłaściwego wyboru, dali skusić się złu, za co musieli opuścić Eden.	0-1 Przyznajemy 1 punkt za poprawną odpowiedź
11	„Na lipę” Jan Kochanowski	0-2 Przyznajemy 1 punkt za podanie tytułu i 1 punkt za podanie imienia i nazwiska autora

7. Kryteria oceny dłuższej formy wypowiedzi – interpretacji utworu poetyckiego.
(0-23)

Kryterium	Zasady przyznawania punktów	Punktacja
-----------	-----------------------------	-----------

<p>TEMAT (0 – 14)*</p>	<p>3. Zgodność pracy z tematem</p> <p>4. Znaczenie tytułu dla odczytania sensu wiersza- podkreślenie opiekuńczości Boga, Jego stała troska o ludzi</p> <p>5. Przedstawienie problematyki utworu</p> <p>6. Wykorzystanie kontekstu biblijnego</p> <p>7. Obraz Boga:</p> <p>Np. opiekun rajskiego ogrodu, Stwórca, nieustannie czuwający nad ludźmi, nawet mimo ich odejścia, odkupujący winy człowieka, zatroskany, współodczuwający z człowiekiem, siwobrody, „z twarzą człowieka”.</p> <p>6. Obraz człowieka:</p> <p>Np. śmiertelny, niedoskonały, ulegający pokusie Szatana, nieposłuszny, dokonujący złego wyboru, cierpiący, ciągle w drodze, twórca cywilizacji.</p> <p>7. Funkcjonalne stosowanie terminów teoretycznoliterackich.</p> <p>8. Podsumowanie rozważań i sformułowanie wniosków (powinny wynikać z analizy i mieć ścisły związek z tematem).</p> <p>9. Poprawność pracy pod względem merytorycznym.</p>	<p>0-1</p> <p>0-1</p> <p>0-1</p> <p>0-1</p> <p>0-3</p> <p>Za omówienie 3 cech Boga przyznajemy 1 pkt, za 4 cechy – 2 pkt, za 5 cech – 3pkt</p> <p>0-3</p> <p>Za omówienie 3 cech ludzi – 1 pkt, za 4 cechy – 2 pkt, za 5 cech -3pkt</p> <p>0-2</p> <p>Za wykorzystanie 3 pojęć – 1 p., 4 i więcej – 2p.</p> <p>0-1</p> <p>0-1</p>
<p>KOMPOZYCJA (0 – 2)**</p>	<p>1. Trójdzielność wypowiedzi z zachowaniem właściwych proporcji.</p> <p>2. Spójność tekstu i logiczne uporządkowanie.</p>	<p>0-1</p> <p>0-1</p>

JĘZYK I STYL (0 – 4)**	4. Poprawność językowa – błędy stylistyczne, gramatyczne, leksykalne, frazeologiczne.	0-3 [0 – 1bł. -> 3p. 2bł. -> 2p. 3bł. – 4bł. -> 1p. 5bł. ... -> 0p.]
	5. Funkcjonalność stylu.	0-1
ZAPIS (0 – 3)**	8. Poprawność ortograficzna	0-2 0bł. -> 2p. 1bł. -> 1p. 2bł. -> 0p.
	2. Poprawność interpunkcyjna (dopuszczalne 3 błędy)	0-1
	RAZEM	23

* Uczeń otrzymuje 0p. za pracę nie na temat.

** Jeśli praca jest krótsza niż połowa wymaganej objętości, nie przyznaje się punktów z tych kategorii.